

MATÈRIA: Geografia i Història

CURS: 4t ESO

ODS 5: Igualtat de gènere
ODS 10: Reducció de les desigualtats
ODS 11: Ciutats i comunitats sostenibles
ODS 12: Consum i producció responsable
ODS 13: Acció climàtica
ODS 15: Vida terrestre

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

Competència específica 1: Cercar i tractar informació que permeti interpretar el present i el passat, aplicant els procediments de la recerca històrica i geogràfica a partir de l'anàlisi crítica de dades procedents de fonts analògiques i digitals, per transformar-ho en coneixement i comunicar-ho a través de diferents formats.

Competència específica 2: Indagar i argumentar a partir de problemes socials rellevants, locals i globals, per desenvolupar un pensament crític i respectuós amb les diferències, que contribueixi a la construcció de la identitat individual i col·lectiva i a la consecució d'un present i un futur més just i inclusiu.

Competència específica 3: Interpretar els canvis i les continuïtats dels processos històrics, mitjançant la realització de projectes d'investigació i l'ús de fonts primàries i secundàries, per interpretar els problemes del món actual i fer propostes a favor de la pau, el benestar i el desenvolupament sostenible.

Competència específica 4: Descobrir i analitzar els elements i dinàmiques que configuren el territori, mitjançant l'estudi de casos i problemàtiques geogràfiques, per valorar els diferents paisatges i proposar alternatives de gestió territorial, amb criteris de sostenibilitat i justícia social.

Competència específica 5: Analitzar de forma crítica els mecanismes que han regulat la vida de les societats al llarg de la història fins a l'actualitat i la construcció dels sistemes democràtics per participar de manera respectuosa i compromesa en activitats comunitàries que promoguin la convivència, la cohesió social i l'equitat.

Competència específica 6: Interpretar els processos que han conformat les societats actuals en la seva diversitat i riquesa a partir de l'anàlisi de perspectives i mirades diverses per formar-se un criteri propi fonamentat i comprometre's en la defensa dels drets humans, la llibertat i la igualtat davant les situacions d'injustícia i discriminació.

Competència específica 7: Identificar els fonaments que sostenen les identitats personals i col·lectives des d'una perspectiva intercultural, respectant els sentiments de pertinença, i valorar les diverses manifestacions culturals i artístiques i el patrimoni

material i immaterial per contribuir a la cohesió social i als valors que emanen d'una ciutadania europea responsable i solidària.

Competència específica 8: Analitzar les formes de vida i els fets i fenòmens socials, passats i presents, des de la perspectiva de gènere, i comprometre's en la igualtat d'oportunitats, la participació efectiva i la responsabilitat compartida de totes les persones en la societat i l'entorn, superar estereotips i rebutjar qualsevol forma de discriminació i violència.

Competència específica 9: Valorar críticament les dinàmiques d'interdependència entre diferents factors dins un món globalitzat i les desigualtats i conflictes que es generen, i relacionar les problemàtiques locals i globals per proposar alternatives basades en la cultura de la pau i adquirir compromisos que permetin la consecució d'un món més solidari i sostenible.

CRITERIS D'AVALUACIÓ:

1.1 Elaborar continguts propis en diferents formats, mitjançant aplicacions i estratègies de recollida i representació de dades més complexes, contrastant críticament fonts actuals i del passat, tant analògiques com digitals.

1.2 Establir connexions i relacions entre els coneixements i les informacions adquirides, elaborant síntesis interpretatives i explicatives, mitjançant informes, estudis o dossiers que mostrin un avenç en els aprenentatges assolits.

1.3 Transferir adequadament la informació i el coneixement a través de diferents mitjans a contextos i conjuntures actuals, i construir nou coneixement valorant solucions i alternatives diverses.

1.4 Analitzar la veracitat i la fiabilitat de les fonts per diferenciar fets d'opinions, identificant la desinformació i utilitzant la informació seleccionada de manera efectiva per resoldre problemes.

2.1 Generar productes originals i creatius tot connectant i reelaborant els coneixements previs mitjançant les eines d'investigació pròpies de les ciències socials.

2.2 Explicar problemes passats i presents de la humanitat a diferents escales temporals i espacials, des del món local al global, utilitzant conceptes, situacions i dades rellevants de les ciències socials.

2.3 Construir la identitat individual i col·lectiva en el context del món actual, dels seus reptes i conflictes, des d'una perspectiva crítica, sistèmica i global, tot reconeixent la diversitat com a element enriquidor de la convivència.

2.4 Elaborar i comunicar productes propis, crítics i argumentats, amb una mirada oberta al diàleg i al respecte a judicis i plantejaments diferents, tot reflexionant sobre el propi procés d'aprenentatge.

3.1 Distingir els grans canvis del món actual, als sectors productius, mercats i relacions socials, debatent les seves implicacions per a les generacions futures.

3.2 Realitzar propostes per assolir els objectius de desenvolupament sostenible, mitjançant projectes de recerca, argumentades a partir de gràfics, imatges i mapes.

3.3 Reflexionar sobre els reptes del passat, present i futur, i afrontar-los des de la perspectiva del sistema-món, la justícia social i la sostenibilitat.

4.1 Realitzar estudis de casos amb variables múltiples i fer propostes per gestionar les activitats humanes en el territori amb criteris de sostenibilitat i justícia social.

4.2 Actuar en defensa, protecció o millora de l'entorn (natural, rural i urbà) a través d'iniciatives a favor de la sostenibilitat i el repartiment just i solidari dels recursos.

4.3 Comparar models d'organització política, econòmica i territorial per valorar com afecten la vida de les persones i fer propostes d'actuació

5.1 Assumir els valors democràtics en la convivència escolar i de l'entorn, fent propostes constructives i rebutjant situacions injustes i discriminatòries.

5.2 Identificar les fites més importants en la lluita per a la democràcia i les llibertats al llarg del segle XX a l'estat espanyol, reconèixer els moviments socials i polítics que les han protagonitzat i preservar llurs memòries plurals.

5.3 Exposar els objectius d'alguns moviments socials que treballen per a l'eliminació de les desigualtats i la resolució pacífica dels conflictes, identificant els elements que promouen la cohesió social i que generen una consciència solidària.

5.4 Reconèixer els desafiaments de les modernes democràcies per a l'exercici d'una ciutadania activa, compromesa, participativa i inclusiva.

6.1 Identificar les fites més importants del procés d'institucionalització dels drets humans al llarg del segle XX i XXI, valorar-ne les consecucions i identificar els mecanismes de protecció i garantia.

6.2 Identificar els sabers i les aportacions dels pobles originaris, especialment dels territoris dominats per pobles colonitzadors, les amenaces que afronten actualment i els moviments socials que defensen els seus drets.

6.3 Caracteritzar els mecanismes dels estats per garantir el dret dels ciutadans a l'accés equitatiu als serveis públics, reduir les desigualtats i garantir una vida digna per a tothom.

6.4 Formar-se un criteri propi sobre alguns problemes rellevants de l'entorn i participar de manera activa i compromesa, individualment i en equip, en projectes socials i cívics que comportin la defensa dels drets de determinats col·lectius.

7.1 Interpretar els processos que han conformat les societats europees actuals per mitjà d'una anàlisi intercultural i que incorpora una multiplicitat de factors i de perspectives.

7.2 Analitzar les manifestacions artístiques i culturals i relacionar-les amb els seus creadors i la seva època, per interpretar les diverses cosmovisions i la seva finalitat.

7.3 Identificar la importància representativa, expressiva i comunicativa de les imatges en la vida quotidiana de les persones i les societats i crear productes audiovisuals per expressar-se i comunicar resultats de recerques.

7.4 Posicionar-se de manera argumentada davant de situacions de desigualtat, domini, injustícia i discriminació exercida sobre determinats col·lectius i minories.

7.5 Comprometre's en l'exercici d'accions col·lectives orientades a la cohesió social, la solidaritat i la conservació del patrimoni artístic i cultural dins les comunitats de pertinença

8.1 Reconèixer els diferents moviments, causes i lideratges que han lluitat i treballen per a l'eliminació de la desigualtat i la discriminació per raó de gènere i d'opció afectivosexual en l'àmbit local i les seves connexions internacionals.

8.2 Reconèixer les aportacions dels valors, habilitats i actituds que fomenten la convivència i els sentiments de comunitat exercides per les dones en diferents àmbits socials, econòmics i polítics.

8.3 Justificar el principi d'igualtat entre homes i dones en l'àmbit laboral, analitzant críticament la desigualtat en la distribució, gestió i retribució del treball i els reptes en la conciliació familiar i la redistribució dels treballs de cures.

8.4 Adoptar un paper actiu i compromès amb l'entorn, a partir de l'anàlisi crítica de la realitat econòmica i social, i els reptes pendents perquè les persones puguin desenvolupar les seves aspiracions, superant estereotips i prejudicis, de manera respectuosa amb la dignitat humana

9.1 Reconèixer els compromisos internacionals a favor de la pau, la seguretat de la mobilitat humana i la cooperació que es desenvolupen des de les institucions i des d'altres entitats no governamentals i de la societat civil.

9.2 Interpretar la interdependència entre el passat i el present i reflexionar sobre la capacitat de decisió personal i col·lectiva com a subjectes històrics, adquirint compromisos per actuar en la millora de l'entorn proper.

9.3 Aplicar estratègies basades en la cultura de la pau, la seguretat humana i la resiliència en la resolució dels conflictes que puguin sorgir en l'entorn escolar i comunitari.

SABERS:

A. Reptes del món actual:

- Objectius de desenvolupament sostenible.
- Ubicació espacial.
- Territori i paisatge.
- Emergència climàtica.
- Prevenció de riscos.
- Tecnologies de la informació i societat del coneixement.
- Concentració i distribució de la riquesa.
- Igualtat de gènere.

B. Societats i territoris

- Mètodes de les ciències socials.
- Cronologia i temps històric.
- Origen de la humanitat.
- Primeres civilitzacions.
- Origen i evolució de l'organització social.
- Les arrels de la cultura occidental.
- Evolució dels sistemes econòmics i dels models d'organització social.
- Les persones invisibilitzades de la història.
- Evolució de les expressions artístiques i culturals.
- El llegat històric.

C. Compromís cívic

- Dignitat humana i drets universals.

- Alteritat.
- Igualtat de gènere.
- Convivència cívica i cultura democràtica.
- Consciència ambiental.
- Conservació i defensa del patrimoni històric, artístic i cultural

EINES D'AVALUACIÓ

L'alumne serà avaluat per competències tal com preveu la legislació vigent i es farà per mitjà de:

60% { Una prova escrita trimestral, com a mínim o valoració de les competències específiques de cada Unitat Didàctica o Situació d'aprenentatge.

40% { Exercicis orals i escrits realitzats a classe.
Tasques digitals
Exposicions orals individuals i per equip de treball.
Treballs monogràfics individuals i/o grupals.
Assistència, puntualitat.
Motivació i interès envers la matèria.
Actitud de l'alumne.

- Superaran el curs aquells alumnes que, en finalitzar-lo, hagin assolit les competències de la matèria.
- En el procés d'avaluació es tindran en compte les faltes ortogràfiques, descomptant 0,1 per falta. Màxim a descomptar 1 punt.
- És important recordar que l'assistència a classe és obligatòria, i que l'alumne perd el dret a l'avaluació continua si supera un 25% de faltes d'assistència NO justificades degudament al trimestre, segons normativa del NFOC. En aquest cas, l'alumne haurà d'anar a la prova avaluadora de finals de maig.

SISTEMA DE RECUPERACIÓ

1. Es faran recuperacions de les avaluacions no assolides durant el següent trimestre escolar.
2. Els alumnes que no hagin superat el curs hauran de realitzar una prova extraordinària de tot el curs al juny. Aquesta prova extraordinària serà el 100% l'examen.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
i Formació Professional
Institut Marianao

3. Els exàmens de recuperació de cursos anteriors es faran durant l'any en curs. La prova consistirà en un examen que suposarà el 100% de la nota.

NORMATIVA

LOMLOE - Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre

Decret 175/2022, de 27 de setembre de 2022, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica.

<https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/8762/1928585.pdf>